

# ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

## Τριμηνιαία Επιθεώρηση Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Συνταγματικής Θεωρίας και Πράξης

ΕΤΟΣ 2025

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ–ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ 4

### Περιεχόμενα

Εκδοτικό σημείωμα..... III

#### Μελέτη

ΑΝΤΩΝΗΣ ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ, Επανεπίσκεψη της σχέσης Συντάγματος και Ηθικής, με  
όχημα το ομότιτλο βιβλίο του Βασίλη Σκουρή και με αιχμή του δόρατος  
τις συνταγματικές αξίες ..... 1241

#### 50 χρόνια Σύνταγμα

ΝΙΚΟΣ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Και πάλι για την ερμηνεία του Συντάγματος ή γιατί η θεω-  
ρία του «ζωντανού» Συντάγματος εγγυάται την μακροήμερευσή του ..... 1259

ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ, Ποινική Ευθύνη Υπουργών και Σύνταγμα ..... 1279

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Μ. ΤΣΙΛΙΩΤΗΣ, Η ερμηνευτική δοκιμασία του άρθρου 29 παρ. 1  
Συντάγματος στο δίλημμα «ανεκτική» ή «μαχόμενη» Δημοκρατία κατά  
τα 50 χρόνια της ιστορίας του..... 1305

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΣ, Σε αναζήτηση μεθόδου. Η ερμηνεία του Συντάγματος  
υπό την επίδραση πολυεπίπεδου συνταγματισμού ..... 1335

### Μνήμη Τάσου Σεντή

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΚΑΜΤΣΙΔΟΥ, Μία άδικη απώλεια .....                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 1365 |
| ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΙΑΣΙΝ, Ο δικαστικός έλεγχος (επί) της ελευθερίας (ή ‘διακριτικής ευχέρειας’;) του νομοθέτη: μια σημερινή ματιά στη διπλωματική του Τάσου Σεντή .....                                                                                                                                                                | 1369 |
| ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΟΥΡΟΥΝΔΗΣ, Μεταξύ νομικού ρεαλισμού και λαϊκού συνταγματισμού: Ο Νομοθέτης και ο Δικαστής στην εποχή της πολυκρίσης.....                                                                                                                                                                                          | 1379 |
| ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΚΟΦΙΝΗΣ, Η επεκτατική εφαρμογή της αρχής της ισότητας και ο έλεγχος από τον δικαστή υπό το πρίσμα του δικαστικού αυτοπεριορισμού .....                                                                                                                                                                               | 1395 |
| ΒΑΡΒΑΡΑ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑ, Αρχή της αναλογικότητας και συγκεκριμένος έλεγχος της συμβατότητας των νόμων με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στο γαλλικό δίκαιο με αφορμή την 12-26.066/4.12.2013 απόφαση του γαλλικού Αρείου Πάγου και την 396848/31.5.2016 απόφαση του γαλλικού Συμβουλίου της Επικρατείας ..... | 1409 |
| ΘΩΜΑΣ ΨΗΜΜΑΣ, Λειτουργικός προσανατολισμός των συνταγματικών δικαιωμάτων και δημόσιο συμφέρον: Κριτική αποτίμηση .....                                                                                                                                                                                                        | 1439 |

### Μελέτες εκτός αφιερώματος

|                                                                                                                                                              |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| ΒΑΡΒΑΡΑ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ, Οι κοινοβουλευτικές συζητήσεις για τη συνταγματική κατοχύρωση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων.....                              | 1455 |
| ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΟΡΕΣΤΗΣ ΒΟΥΒΟΝΙΚΟΣ, Η έκταση της εκλογικής δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου μετά τους νόμους 4804/2021, 5019/2023 και 5043/2023 ..... | 1481 |